

Memorie van Antwoord 73/12 D

Voorgestelde behandeling :
PS-vergadering : 7 december 2012
Statencommissie : Niet van toepassing

Onderwerp

Versterken en loslaten, Beleidskader Jeugdzorg 2013-2016.

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Op 9 november is het ontwerp-Beleidskader Jeugdzorg 2013-2016 besproken in de Commissie voor Cultuur en Samenleving. Tijdens en voorafgaande aan deze vergadering hebben meerdere leden van deze commissie vragen gesteld die wij in deze memorie beantwoorden.

1. Hoe garandeert de provincie de continuïteit van zorg en wat kan de provincie toevoegen aan de afspraken die hierover inmiddels landelijk al zijn gemaakt (zie o.a. concept wet)?

Antwoord: zie in de eerste plaats onze antwoorden op de vragen van de VVD-fractie over dit thema: zoals toegezegd bieden wij onze antwoorden hierop als bijlage integraal aan (zie hieronder).

Tot op het moment dat de nieuwe Jeugdwet daadwerkelijk wordt ingevoerd blijven wij als provincie volledig verantwoordelijk op basis van de huidige Wet op de jeugdzorg. Dit betekent o.a. dat wij het huidige wettelijk recht op jeugdzorg op basis van een onafhankelijke indicatie zullen blijven garanderen. In april heeft het Rijk aan de Tweede Kamer een transitieagenda (op hoofdlijnen) aangeboden. Uitgangspunt van deze transitie-agenda is dat rijk, provincie, zorgverzekeraars/zorgkantoren en gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een zorgvuldig transitieproces. Over de inzet en hoofdlijnen worden landelijke afspraken gemaakt maar de concrete invulling hiervan zal provinciaal, regionaal en zelfs lokaal moeten worden uitgewerkt. Dit betekent dat wij de komende periode staan voor een complexe en veelomvattende taakstelling.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Directie

Sociale en Culturele
Ontwikkeling

Bijlage(n)

2. Hoe gaat de provincie er voor zorgen dat in het nieuwe stelsel gemeenten maximale beleidsruimte krijgen waarbij voor kinderen gelijke rechten blijven gelden?

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Antwoord: het Rijk betreft provincies actief bij het transitieproces maar niet bij de vormgeving van het nieuwe stelsel: dit is een verantwoordelijkheid van Rijk en gemeenten. Tijdens de consultatieronde hebben meerdere partijen gereageerd op de ontwerp-jeugdwet. In ipo-verband hebben wij vanuit onze ervaringen met jeugdzorg eveneens een reactie kenbaar gemaakt: hierbij hebben wij ons geconcentreerd op de belangen van de cliënt en op het kwaliteitsbeleid. Alle provincies hebben zich bewust terughoudend opgesteld bij discussies over de vormgeving van het nieuwe stelsel omdat wij daar niet meer over gaan. Het is een verantwoordelijkheid van de Tweede Kamer om hierover tot een eindoordeel te komen.

3. Hoe houden wij de huidige zorg op niveau? Geldt met name voor pleegzorg: hier wordt weinig aandacht aan besteed. Hoe kunnen gemeenten dit gezamenlijk aanpakken?

Antwoord: alle lopende kwaliteitstrajecten blijven wij handhaven. Nieuwe kwaliteitstrajecten pakken wij alleen op als die transitieproof zijn en alle betrokken gemeenten hiermee instemmen. Pleegzorg heeft nog steeds onze prioriteit en ook hierbij handhaven wij de huidige kwaliteitstrajecten o.a. op het gebied van warme werving. De positieve ervaringen hiermee zijn inmiddels provinciaal verbreed en worden door alle betrokken zorgaanbieders toegepast. Elke regio heeft een eigen Voorziening Voor Pleegzorg. Deze werkwijze is ook bij gemeenten bekend.

4. In ontwerp-jeugdwet staat dat gemeenten minimaal een jaar voordat de wet in werking treedt afspraken maken over de wijze van samenwerking: in beleidskader ontbreekt de aandacht voor dit thema.

Antwoord: landelijk is afgesproken dat gemeenten dit zelf zullen oppakken en dat de uitwerking hiervan door het Rijk zal worden getoetst.

5. In het beleidskader ontbreekt de aandacht voor de LVB-sector.

Antwoord: de zorg voor licht verstandelijk beperkten en ook de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen maken inderdaad een belangrijk onderdeel uit van de transitie jeugdzorg.

Hierbij gaat het om sectoren waar momenteel de zorgverzekeraars en de zorgkantoren verantwoordelijk voor zijn en niet de provincie.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

6. Wat is de toegevoegde waarde van de landelijk werkende instellingen (lwi's) en waarom worden die nu pas geëvalueerd?

Antwoord: Ook de afgelopen periode hebben wij nauwlettend gevolgd welk beroep cliënten uit onze provincie doen op deze instellingen maar bij de toekenning van budgetten golden tot op heden landelijke afspraken. Vanaf 2013 zijn provincies volledig vrij en verantwoordelijk voor het inkopen van zorg bij deze instellingen. In dit kader hebben wij per landelijke instelling evaluatiegesprekken gehouden. Conclusie is dat deze aanbieders inderdaad functies vervullen die (nog) niet door andere aanbieders worden opgepakt: bijv een specialistisch pleegzorg aanbod voor cliënten met een verstandelijke beperking. Wij kopen alleen in voor zover daar daadwerkelijke vraag naar is.

7. In welke provinciale stukken kunnen wij de achtergrond van de versnelde transitie in de regio noordoost vinden? Het is niet juist om te spreken van experimenten als het om jeugdzorg gaat. Het is zeker niet juist om gemeenten bij ambulante taken een samenwerking op te dringen.

Antwoord: het gaat inderdaad niet om “experimenteren” maar om gemeenten de mogelijkheid te geven om vooruitlopend op de nieuwe wetgeving ervaring op te doen. Er is sprake van mandatering waarbij GS eindverantwoordelijk blijven. De uitgangspunten hiervoor werden opgenomen in de notitie “Eerste stap transitie jeugdzorg” en in het ontwerp-Beleidskader dat 5 oktober ter kennisgeving werd aangeboden. Zie ook onze antwoorden op vragen van de PVV-fractie.

Binnen de huidige wetgeving is het voor ons technisch niet mogelijk om voor afzonderlijke gemeenten budgetten uit te splitsen: vandaar de afspraak dat de versnelling alleen per regio kan worden opgepakt. Hierbinnen geven wij gemeenten maximale ruimte om zelf vorm te geven aan de gemeentelijke visie, de aansluiting op het lokale zorgaanbod en op de lokale organisatiestructuur. De wijze van samenwerking is niet door ons opgelegd maar door gemeenten zelf uitgewerkt.

8. Welke acties onderneemt de provincie om frictiekosten te voorkomen?

Antwoord: op korte termijn zullen wij alle zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg een brief sturen waarin wij een beëindiging van provinciale subsidies per 1 januari 2015 aankondigen. Ook alle andere provincies zullen dit doen. Wij zetten ons in om samen met alle partners maatschappelijke kosten te minimaliseren. Dit doen wij o.a. door gecontroleerd toe te groeien naar het nieuwe stelsel en alle partijen hiervoor aan te spreken. Hierover lopen ook afspraken met Rijk en gemeenten op landelijk niveau. Wij spreken alle verantwoordelijke partijen aan.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

9. Procedureel is het niet juist om al een Uitvoeringsprogramma aan te bieden terwijl het Beleidskader waarop dit gebaseerd is nog niet is vastgesteld.

Antwoord. Het gaat hierbij om een landelijke wettelijk vastgestelde procedure. Het Uitvoeringsprogramma 2013 is u in ontwerp aangeboden tegelijk met het ontwerp-Beleidskader. Wij zullen, gehoord alle reacties, het Uitvoeringsprogramma nog actualiseren en o.a. nieuwe ontwikkelingen op het gebied van aanpak van kindermishandeling opnemen. Pas nadat PS een besluit heeft genomen over het Beleidskader Jeugdzorg 2013-2016 zullen wij een definitief Uitvoeringsprogramma 2013 vaststellen.

Voorafgaande op de vergadering van de Commissie Cultuur en Samenleving heeft de statenfractie van de VVD schriftelijk 15 opmerkingen met daaraan verbonden vragen aan alle leden van deze commissie aangeboden. Zoals toegezegd nemen wij deze vragen en onze antwoorden hierop integraal op.

“In het Statenvoorstel 73/12 A en de notitie *Versterken en loslaten* Beleidskader Jeugdzorg 2013 – 2016 hebben wij een aantal passages aangetroffen die niet lijken te sporen met de (intenties van de) concept Jeugdwet en de daarbij behorende memorie van toelichting (mvt).

Gezien aard en aantal van onze opmerkingen/vragen hierover en met het oog op een optimale behandeling hiervan in de commissievergadering van 9 november 2012, leek het ons zinvol deze op voorhand aan de commissie te doen toekomen.

Opmerking 1

Op pagina 3 van het Statenvoorstel valt te lezen dat “continuïteit van zorg” een belangrijk criterium is bij de overdracht naar gemeenten “om

te voorkomen dat kinderen en gezinnen niet tussen wal en schip terecht komen” en dat daarom actief wordt ingezet op een warme overdracht.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Juist met het oog op deze continuïteit, waarvan het belang ook door de VVD wordt onderkend, voorziet de concept Jeugdwet in een uitgebreide regeling, die op de pagina's 124 tot en met 129 mvt uitvoerig wordt toegelicht.

Vraag VVD fractie:

Wat zou, in het licht van deze uitgebreide en uitvoerig toegelichte regeling, de provincie nog aan deze regeling moeten toevoegen en meer in het bijzonder aan welke werkzaamheden moet worden gedacht als wordt gesproken over “actieve inzet” en een “warme overdracht”?

Antwoord.

Wij zijn blij dat de VVD het belang van de continuïteit van zorg onderkent. Het enkel uitspreken van de zorg of in de concept Memorie van Toelichting van de Jeugdwet opnemen, wil nog niet zegen dat in de uitvoering van de jeugdzorg de komende jaren en op het moment van overdracht, deze continuïteit ook wordt gerealiseerd. Denk daarbij bv aan overheveling van cliëntdossiers, de doorlopende zorg voor bestaande cliënten, uitvoering van spoedeisende zorg, samenvoeging van Advies- en Meldpunt Kindermishandeling met de Meldpunten Huiselijk Geweld en ga zo maar door. Vanuit onze huidige wettelijke taak willen wij er aan bijdragen en toezien dat de continuïteit is gewaarborgd.

Opmerking 2

Op pagina 4 van het Statenvoorstel valt te lezen dat de provincie oorspronkelijk heeft ingezet om Bureau Jeugdzorg te steunen bij de omvorming tot “gecertificeerde instelling”.

Deze inzet staat bijna haaks op de intentie van de stelselwijziging, zoals verwoord op pagina 2 mvt:

“.....meer preventie en eerdere ondersteuning, uitgaan van eigen kracht van jeugdigen en ouders, minder snel medicaliseren van problemen, betere samenwerking rond gezinnen en zorg op maat.....Er is behoefte aan betrokken generalisten, die naast de jeugdigen en hun ouders gaan staan

en een vertrouwensrelatie weten op te bouwen. Die sociale netwerken in de buurt van het gezin (*dus lokale netwerken*) weten te benutten en in te schakelen en die kunnen samenwerken met vrijwilligers en familieleden en hun krachten weten te bundelen. Het huidige stelsel (*lees Provincie, Bureau Jeugdzorg en een beperkt aantal gesubsidieerde instellingen en professionals*) biedt hiervoor niet de optimale randvoorwaarden. Dit wetsvoorstel voorziet (*daarom*) in een decentralisatie van **alle** ondersteuning naar de

gemeentenvan preventie tot zware gespecialiseerde zorg en jeugdreclassering....Door de verantwoordelijkheid bij de gemeenten te leggen wordt het gemakkelijker verbindingsen te leggen tussen zorg, onderwijs, werk en inkomen, sport en veiligheid”.

Sleutelwoorden zijn dus **Lokaal en Integraal**.

Het is niet verwonderlijk dat de Jeugdwet voorziet in een belangrijke rol voor de lokale CJG's.

Omdat volgens de nieuwe wet behoefte is aan generalisten met een grote mate van vrijheid en om de kwaliteit te waarborgen voorziet de Jeugdwet voorts in een nieuw landelijk systeem van certificering. Iedere persoon en iedere organisatie die aan de nieuwe vereisten voldoet kan een certificering krijgen.

De gemeenten krijgen vervolgens maximale vrijheid om aldus gecertificeerde personen en instellingen in te huren, in het kader van door de gemeenteraden vast te stellen beleid (gericht op maximale preventie en integrale aanpak en dus op zo min mogelijke inhuur van instellingen en andere derden).

In het licht van deze uitgangspunten is het onbegrijpelijk dat de provincie kennelijk inzet op het voortbestaan van Bureau Jeugdzorg als (enige) gecertificeerd instituut, al dan niet in afgeslankte vorm, want niet lokaal en niet integraal. Overigens zou door een dergelijke certificering het voortbestaan van de organisatie geenszins zijn veiliggesteld, nu immers ook andere instituten en/of personen zich kunnen laten certificeren. Los daarvan rijst de vraag wie dat voortgezette bedrijf dan zou moeten betalen. De huidige subsidiestromen stoppen per 1 januari 2015, en de gemeenten zullen zeker niet van plan zijn de financiering over te nemen omdat dit ten koste gaat van hun beleidsvrijheid en de doelstelling van de Jeugdwet dat niet de capaciteit maar de vraag leidend moet zijn.

Vraag VVD fractie:

Wat is voor de provincie de reden is geweest om ondanks het voorgaande toch Bureau Jeugdzorg om te vormen tot gecertificeerde instelling en is dit niet lijnrecht in strijd met de beoogde beleidsvrijheid van gemeenten?

Antwoord:

De gecertificeerde instelling is geen provinciaal idee. Het is als uitvoerende organisatie voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering opgenomen in de concept Jeugdwet (zie art 1.1 consultatieversie concept Jeugdwet). Om maatschappelijke frictiekosten te voorkomen zien wij het als onze taak om zoveel mogelijk in te spelen op toekomstige ontwikkelingen.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Opmerking 3

Op pagina 4 van het Statenvoorstel staat eveneens te lezen, dat, door de weerstand van de gemeenten tegen de inzet om Bureau Jeugdzorg om te vormen naar “gecertificeerde instelling” “nu op voorhand” niet op die omvorming wordt ingezet.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Vraag VVD fractie:

Wat dient te worden verstaan onder “nu op voorhand?”

Antwoord

Gemeenten hebben forse kritiek geuit op de concept Jeugdwet en het is te verwachten dat de uiteindelijke Jeugdwet op onderdelen zal afwijken van het huidige concept. Wij wachten het uiteindelijke wetsvoorstel af op dit onderdeel

Opmerking 4

In plaats van “nu op voorhand” in te zetten op certificering, wordt op pagina 4 van het Statenvoorstel, voorgesteld “om met de gemeenten te streven naar een gezamenlijk commitment voor de verandering van de diverse functies van BJZ”.

Ook dit voorstel lijkt haaks te staan op de intenties van de nieuwe Jeugdwet.

Blijkens de mvt is inderdaad uitgangspunt dat geschikt personeel zoveel mogelijk behouden dient te blijven voor de jeugdhulp, maar het is de vraag hoeveel van de 900 medewerkers van BJZ uiteindelijk het benodigde nieuwe certificaat zullen verkrijgen (en daarmee als “geschikt” kunnen worden gekwalificeerd), terwijl het voorts de vraag is of deze “geschikt” bevonden medewerkers dan onder de paraplu van BJZ (al dan niet in afgeslankte vorm) hun werkzaamheden moeten blijven verrichten. Verder is het blijkens pagina 24 mvt inderdaad zo, dat bepaalde vormen van jeugdhulpverlening (die op lokaal niveau zelden voorkomen) op bovenlokaal niveau moeten worden geregeld. Uit de toelichting blijkt dat hierbij vooral wordt gedacht aan samenwerking op regionaal niveau. Het zou inderdaad mooi zijn voor BJZ als zij in afgeslankte vorm in concurrentie met andere aanbieders een graantje van deze bovenlokale markt mee zou kunnen pikken.

Echter niet valt in te zien en het is in strijd met de beoogde beleidsvrijheid van gemeenten, waarom de gemeenten zich bij voorbaat aan één aanbieder zouden moeten committeren.

Vraag VVD fractie:

Is het niet in strijd met de strekking en doelstellingen van de nieuwe Wet om ondanks de expliciet beoogde beleidsvrijheid van de individuele

gemeenten toch BJZ c.q. onderdelen daarvan bij voorbaat aan de gemeenten op te dringen door deze zich bij voorbaat daaraan te laten committeren?

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Antwoord.

Wij dringen geen organisaties of taken van BJZ op aan gemeenten. Alle stappen worden in overleg en in samenspraak met gemeenten gedaan. Overigens wijzen wij er op dat BJZ geen zorgaanbieder is.

Opmerking 5

Op pagina 4 van het Statenvoorstel staat de passage “De positie van bureau jeugdzorg mag dan ter discussie staan”.

Uit zowel de algemene intentie van de Jeugdwet – zoals hierboven verwoord – als uit meerdere concrete passages uit de mvt blijkt dat er voor instellingen als BJZ geen plaats is in het nieuwe stelsel en dat dit soort organisaties dient te worden ontmanteld, zo mogelijk zonder frictiekosten.

Van enige discussie over de positie van BJZ is dan ook geen sprake. BJZ verdwijnt en daarover hoeft niet meer te worden gediscussieerd.

De geciteerde passage suggereert, dat er sprake is van een nog niet afgeronde discussie over de positie van BJZ en zelfs dat BJZ kan blijven voortbestaan.

Vraag: VVD fractie.

Waarop is gezien de concept Jeugdwet en de mvt deze suggestie gebaseerd ?

Antwoord.

In de nieuwe wetgeving is Bureau Jeugdzorg inderdaad niet opgenomen. Dit laat echter onverlet dat de functies die BJZ op dit moment uitvoert, ook in het nieuwe stelsel (onder verantwoordelijkheid en aansturing van gemeenten) moeten worden uitgevoerd. Gemeenten zullen bijvoorbeeld nog steeds het AMK en de kindertelefoon in stand moeten houden en jeugdbescherming en jeugdreclassering moeten uitvoeren

Opmerking 6

Op pagina 12 van de beleidsnotitie staat dat sinds 2010 het aantal zorgaanbieders niet wordt uitgebreid.

Een van de redenen waarom in de nieuwe Wet wordt gekozen voor een nieuw landelijk registratiesysteem is dat er in het nieuwe stelsel behoefte bestaat aan een nieuw soort hulpverlener, generalisten met een grote

mate van vrijheid. Door dit nieuwe registratiesysteem kunnen ook nieuwe aanbieders zich laten registreren. De mede met het nieuwe stelsel beoogde innovatie, zal ook voor een belangrijk deel moeten komen van deze nieuwe aanbieders.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Door het beleid om het aantal zorgaanbieders niet uit te breiden, wordt de facto tot 1 januari 2015 de markt gesloten gehouden voor nieuwe aanbieders.

Vraag VVD fractie.

Is dit niet in strijd is met doel en strekking van de nieuwe Wet?

Antwoord.

In het nieuwe stelsel is het aan de gemeenten om keuzes te maken omtrent aantallen zorgaanbieders en de wijze van sturing op zorgaanbieders (o.a. keuzes mbt marktwerking of subsidiëring). Om deze reden maken wij een pas op de plaats om gemeenten niet op te zadelen met de effecten van onze beslissingen. Temeer omdat Noord-Brabant op dit moment al de meeste zorgaanbieders heeft in vergelijking met andere provincies. De keuzevrijheid voor cliënten is nu dus al het groot in vergelijking met andere provincies

Opmerking 7

Op pagina 14 onderaan van de beleidsnotitie staat dat de (29) provinciale medewerkers actief zullen participeren in het transitieproces en dat zij hiertoe deel uitmaken van de regionale aanjaagteams.

Blijkens de beleidsnotitie worden voor de noodzakelijke kennisoverdracht aan de gemeenten reeds K2 en BIJ ingezet, K2 zelfs tot 2016. In dit verband rijst de vraag wat dan de toegevoegde waarde ervan is om naast K2 en BIJ ook nog de provinciale medewerkers een actieve rol in het transitieproces te geven.

Waar aldus bij de toegevoegde waarde van genoemde participatie vraagtekens kunnen worden gezet, zijn hieraan wél een aantal aanwijsbare nadelen verbonden.

De 29 provinciemedewerkers vormen de spil in een uitgebreid netwerk van “ons kent ons”, bestaande uit BJZ met 900 medewerkers en een beperkt aantal “partners”, een geselecteerd en gesloten aantal deels gesubsidieerde instellingen (nieuwe aanbieders worden sinds 2010 niet meer toegelaten) met in totaal 5000 medewerkers. Dit netwerk vormt de “bemanning” van een mistig en voor buitenstaanders onbegrijpelijk en ontoegankelijk, capaciteitsgestuurd en niet effectief stelsel, waarvan het nu juist de bedoeling is dat dit rigoureuus wordt vervangen door een fundamenteel ander stelsel.

Het is de vraag of en in hoeverre de in het oude systeem ingebedde medewerkers een positieve bijdrage kunnen leveren aan dit nieuwe stelsel en het is niet meer dan menselijk en op zich niet onbegrijpelijk, dat deze medewerkers vanuit een actieve participerende rol in de transitie, zullen proberen zoveel mogelijk van het hen vertrouwde oude stelsel en netwerk overeind te houden en aan de gemeenten op te dringen. Het onlangs afgesloten convenant in Noord-Oost-West-Brabant, waarover hieronder meer, is hiervoor illustratief.

Even menselijk en begrijpelijk is dat een dergelijke participatie wordt gebruikt om gemeenten onder druk te zetten om leden van het oude netwerk, waaronder zichzelf, en bestaande contracten met zogenaamde “partners” over te nemen. Vanuit Den Haag bereiken ons concrete signalen dat dit links en rechts in den lande daadwerkelijk het geval is.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Vraag VVD fractie.

Bent u het met ons eens dat het – mede gezien de twijfelachtige toegevoegde waarde en genoemde nadelen – zuiverder is om de huidige provincie-medewerkers juist verre van de transitie te houden en hen uitsluitend het werk te laten doen waarvoor zij betaald worden, te weten de begeleiding van de uitvoering van de Provinciale taken op het gebied van Jeugdzorg en dat wij deze medewerkers niet in een positie moeten brengen waarin zij in verleiding worden gebracht ?

Antwoord.

Wij herkennen het door u geschetste beeld niet en zijn het dan ook niet met u eens.

Opmerking 8

Op pagina 16 bovenaan van de beleidsnotitie staat dat het innovatiefonds zal worden ingezet om zorgaanbieders te laten toegroeien naar de nieuwe vormen van zorg.

De zorgaanbieders weten al enkele jaren dat zij vanaf 1 januari 2015 niet meer zullen worden gefinancierd via subsidies en capaciteitsgerichte bijdragen en exclusieve contracten die nieuwe aanbieders uitsluiten, maar vraaggericht zullen worden ingehuurd door gemeenten, waarbij zij zullen moeten concurreren met nieuwe aanbieders en met innovatieve producten moeten komen die aansluiten op de wensen en behoeftes van individuele gemeenten. Deze omslag zal door de betreffende instellingen zelf moeten gemaakt.

Niet valt in te zien op welke grond deze omslag, voorzover hier al kosten aan zijn verbonden, voor rekening zou moeten komen van het innovatiefonds. Reorganisaties van bestaande instellingen hebben met

innovatie niets te maken. Dit geldt temeer nu nieuwe aanbieders worden uitgesloten.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Vraag VVD-fractie.

Op grond van welke overweging worden niettemin hierin instellingen ondersteund vanuit het innovatiefonds ?

Antwoord.

Vanuit het innovatiefonds willen wij instellingen stimuleren hun zorgaanbod te vernieuwen, reorganisaties van instellingen worden niet gefinancierd vanuit het Innovatiefonds.

Opmerking 9

Blijkens pagina 16 wordt in 2012 een soort informatiecentrum opgericht onder meer voor het verzamelen van cijfermatige kennis.

Vraag VVD-fractie.

Hoe tijdelijk is deze BIJ, zulks in relatie tot het feit dat ook de Jeugdwet voorziet in een landelijk systeem en wat is de verhouding van de door deze BIJ verleende diensten met de diensten van K2, welke instelling ook als vraagbaak voor de gemeenten wordt ingezet ?

Antwoord.

De Brabantse Informatievoorziening Jeugd is in overleg met gemeenten ontwikkeld en is operationeel tot aan het moment van de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande gegevens van o.a. Bureau Jeugdzorg. K2 participeert in de BIJ.

Opmerking 10

Blijkens pagina 16 onderaan worden aan pilots en experimenten twee randvoorwaarden gesteld. In afwijking van het in opmerking 6 besproken beleid om geen nieuwe aanbieders toe te laten, wordt deze voorwaarde (de aanvrager mag geen nieuwe aanbieder zijn) hier niet gesteld.

Vraag VVD-fractie.

Betekent dit dat pilots en experimenten van nieuwe aanbieders wél worden toegestaan?

Antwoord.

Pilots moeten altijd onder verantwoordelijkheid en regie van gemeenten worden uitgevoerd. Zij zijn immers de toekomstige opdrachtgevers van het gehele stelsel voor ondersteuning en hulp en kinderen en gezinnen.

Overigens wordt het binnen het innovatiefonds mogelijk dat ‘nieuwe’ aanbieders aanvragen kunnen indienen (zie antwoord op vraag 14)

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Opmerking 11

Onder het hoofdstuk frictiekosten op pagina 17 wordt gesteld dat de transitie de nodige juridische en financiële gevolgen heeft.

Zoals hierboven al gesteld weten BJZ en de zorgaanbieders al enkele jaren dat zij vanaf 1 januari 2015 niet meer zullen worden gefinancierd via subsidies en capaciteitsgerichte bijdragen en exclusieve contracten die nieuwe aanbieders uitsluiten, maar vraaggericht zullen worden ingehuurd door gemeenten, waarbij zij zullen moeten concurreren met nieuwe aanbieders en met innovatieve producten moeten komen die aansluiten op de wensen en behoeftes van individuele gemeenten. In het nieuwe systeem zullen deze organisaties dus ofwel verdwijnen ofwel in gewijzigde/afgeslankte vorm doorgaan. De consequenties van deze wijzigingen zijn lang van tevoren bekend, zodat ruimschoots de gelegenheid bestaat om zonder frictiekosten tijdig personeel te ontslaan en vastgoedcontracten op te zeggen. Hetzelfde geldt voor de provincie zelf. Subsidie-, arbeids-, afname- en andere duurcontracten kunnen ruimschoots van te voren, derhalve zonder frictiekosten worden opgezegd. Terecht wordt dan ook gesteld, dat als er al van frictiekosten sprake is, die in ieder geval niet voor rekening zullen komen van de Provincie maar van degene die die kosten hebben veroorzaakt, derhalve de instellingen zelf.

Vraag VVD fractie.

Wat dient in het licht van het voorgaande te worden verstaan onder “de nodige juridische en financiële consequenties?”

Antwoord.

Het gaat hierbij om een zeer breed scala van juridisch en financiële consequenties zowel in onze relatie met organisaties als de relatie tussen cliënten en BJZ en zorgaanbieders. Een inventarisatie van de financiële consequenties vind momenteel landelijk plaats en zal naar verwachting eind dit jaar beschikbaar zijn. Een inventarisatie van de juridische consequenties is uitgevoerd door Berenschot. Deze rapportage is reeds gepubliceerd.

Vraag VVD-fractie.

Welke acties heeft de provincie ondernomen om per 1 januari 2015 subsidie-, (29) arbeids-, afname- en andere duurcontracten zonder frictiekosten te beëindigen?

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Antwoord.

Wij zullen op korte termijn een brief aan zorgaanbieders en Bureau jeugdzorg sturen waarin wij een vooraankondiging doen van de beëindiging van de subsidie per 1 januari 2015. Alle provincies zullen dit gelijktijdig en met eenzelfde brief doen. Verder zullen wij in 2013 de mogelijke maatschappelijke kosten in beeld brengen. Het verdelingsvraagstuk (wie gaat de rekening betalen) is aan de bestuurlijke partners op landelijk niveau. Wel zetten wij in om de maatschappelijke kosten te minimaliseren door gecontroleerd toe te groeien naar het nieuwe stelsel (o.a. via versnelling en versnelling op maat).

Opmerking 12

Op pagina 17 onderaan wordt opnieuw de indruk gewekt dat er na 1 januari 2015 sprake zal zijn van één gecertificeerde instelling en alleen de huidige zorgaanbieders en dat het de verantwoordelijkheid is van de gemeenten om nu al aan de huidige zorgaanbieders aan te geven wat hun toekomstige eisen zullen zijn.

In de mvt wordt uitvoerig uiteengezet dat en waarom er na 1 januari 2015 sprake zal zijn van meerdere gecertificeerde instellingen, waaronder van nieuwe aanbieders en dat het de bedoeling is dat gemeenten vrijelijk kunnen bepalen of en van wie zij, afhankelijk van de vraag, diensten zullen afnemen. De hoeveelheid diensten zal afhangen van het per gemeente door de gemeenteraden vast te stellen beleid en het succes daarvan, waardoor de toestroom naar instellingen en de vraag naar zorgaanbieders sterk zal worden beïnvloed.

Vraag VVD-fractie.

Bent u het met ons eens dat het in dit licht voor de gemeenten simpelweg niet mogelijk – en ook niet de bedoeling – is om nog voordat er op dit punt beleid is ontwikkeld, aan te geven wat hun behoefte zal zijn ?

Antwoord

Gemeenten zijn op dit moment ook samen met partners als jeugdzorgaanbieders en Bureau jeugdzorg en in afstemming met gemeenteraden aan de slag om het toekomstig stelsel te ontwikkelen en te concretiseren. Juist dit gezamenlijk optrekken maakt het voor organisaties mogelijk om al in te spelen op de toekomstige situatie en zo frictiekosten te minimaliseren.

Opmerking 13

Onderaan pagina 18 staat te lezen dat de provincie als uitgangspunt heeft dat alle gemeenten in een regio gezamenlijk en gelijktijdig de

aanpak (van de versnelling) moeten invoeren en dat het van groot belang is dat er samenwerkingsverbanden worden gesmeed.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Blijkens de aangehaalde passages uit de mvt onder opmerking 2 gaat het in het nieuwe stelsel vooral om lokaal en integraal, onder meer ter bevordering van preventie en een gedemedicaliseerde aanpak gebaseerd op plaatselijke netwerken, alles om de vraag naar ingrijpende vormen van jeugdzorg te verminderen. Bovenlokale samenwerking is alleen geboden in zeer specifieke en met name genoemde vormen van jeugdhulp, die lastig op lokaal niveau zijn te realiseren, zoals de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen, jeugdreclassering, het meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. “Voor de meeste andere vormen van jeugdhulp geldt echter dat vroegtijdige ondersteuning en hulp erop gericht moet zijn zoveel mogelijk te voorkomen dat jeugdigen en hun ouders gebruik moeten maken van ingrijpende vormen van jeugdhulp”, aldus de mvt. Hiertoe dient per gemeente op lokaal niveau door de gemeenteraad beleid te worden ontwikkeld afgestemd op de lokale situatie met als centraal sleutelpunt het CJG.

Vraag VVD-fractie.

Bent u het met ons eens dat voornoemd uitgangspunt van de provincie op gespannen voet staat met de focus op een lokale aanpak, zoals deze blijkt uit de concept jeugdwet en de toelichting daarop en dat hierdoor onnodig de door de nieuwe wet beoogde beleidsvrijheid van gemeenten wordt beperkt ?

Antwoord.

Nee, wij stellen om uitvoeringstechnische redenen de eis dat de regio als geheel meedoet aan de versnelling. Dit laat onverlet dat in de uitvoering van de daadwerkelijk inzet van de hulpverlening verschillen tussen (groepen van) gemeenten kunnen ontstaan. Hoe en op welke wijze de enkelvoudige ambulante hulpverlening wordt ingezet is aan de gemeenten. De gemeenten binnen de regio Noordoost zien grote kansen om dit op vernieuwende wijze en voor cliënten beter en sneller te realiseren en tevens op een manier die nauw aansluit op en samenwerkt met lokale ondersteuning en hulp.

Opmerking 14

Op pagina 19 staat onder het kopje Innovatie dat het innovatiefonds als mogelijke aanvragers kent jeugdzorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg. In combinatie met het beleid om geen nieuwe aanbieders te accepteren (zie opmerking 6) betekent dit dat nieuwe aanbieders geen beroep op het innovatiefonds kunnen doen.

Vraag VVD-fractie.

Bent u het met mij eens dat innovatieve concepten vooral ook kunnen worden bedacht door nieuwe aanbieders en dat het een gemiste kans en een oneerlijke bevoordeling van de “toegelaten” aanbieders is om nieuwe aanbieders van het innovatiefonds uit te sluiten?

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Antwoord.

Op dit moment werken wij het innovatiefonds uit. Wij willen inzetten op een innovatiefonds waarin tevens een onderdeel is opgenomen waarbij niet –conventionele partijen een aanvraag kunnen indienen

Opmerking 15

Het convenant Noord-Oost-West-Brabant.

Blijkens pagina 18 van de beleidsnotitie is de bedoeling van dit convenant en van eventuele volgende convenanten om de gewenste vernieuwing in de jeugdzorg sneller te realiseren en om gemeenten ervaring te laten opdoen met de nieuwe taak op het gebied van enkelvoudig ambulante jeugdzorg.

Blijkens opmerking 13 is het de expliciete bedoeling van de nieuwe Wet dat juist de enkelvoudig ambulante jeugdzorg zoveel mogelijk op lokaal niveau wordt opgepakt op basis van door iedere gemeenteraad op te stellen beleid. Alleen al het feit dat deze ambulante jeugdzorg nu wordt geregeld op bovenlokaal niveau is in strijd met de doelstellingen van de concept jeugdwet en gaat ten koste van de beleidsvrijheid van iedere gemeente.

Verder dient alles te verlopen via BJZ en vier door de provincie gesubsidieerde instellingen. Deze gedwongen winkelnering is in strijd met de doelstellingen van de Jeugdwet en is in strijd met de beoogde beleidsvrijheid van de gemeente.

Voorts worden de diensten van de betrokken instellingen niet ingehuurd op basis van de werkelijke vraag, maar op basis van een ingewikkeld systeem gebaseerd op de door de provincie verstrekte subsidie en de capaciteit van de betrokken instellingen. Dit is in strijd met de doelstellingen van de jeugdwet.

De 20 deelnemende gemeenten worden bij het maken van afspraken vertegenwoordigd door de twee centrumgemeenten. De gemeenteraden van de overige 18 gemeenten worden hierdoor volledig buiten spel gezet. Hun enige rol is dat zij over het aangaan van het convenant zijn geïnformeerd. Dit is in strijd met de doelstellingen van de jeugdwet en met de beoogde beleidsvrijheid van iedere gemeenteraad.

Positief in het convenant is, en hierin zit mogelijk een leermoment, dat de zorgplannen worden opgesteld en gevolgd door de lokale CJG's.

Negatief is dat wordt uitgegaan van zorgplannen die voorzien in door

gesubsidieerde instellingen te verlenen zorg en dat de overige aspecten uit de visie die ten grondslag ligt aan de nieuwe jeugdwet, zoals optimaal gebruik maken van lokale netwerken, geheel onderbelicht blijven. Alles in overweging nemende lijkt de toegevoegde waarde van dit convenant voor de transitie per 1 januari 2015 te verwaarlozen.

In feite leiden deze convenanten ertoe dat de gemeenten als het ware een lesje krijgen in hoe het oude systeem werkt, niet gericht op een beperking van de vraag en dienstverlening op basis van de werkelijke resterende vraag, maar op het vullen van de bestaande capaciteit van een beperkt aantal instellingen.

Gelukkig eindigt dit convenant per de inwerkingtreding van de nieuwe wet en dat is een hele geruststelling. Die geruststelling wordt dan weer getemperd door de titel van het document “eerste stap transitie”, hetgeen impliceert dat er een tweede stap in aantocht is.

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Vraag VVD-fractie.

Betekent de titel “eerste stap transitie”, dat dit convenant de voorloper is van een tweede convenant waarin per regio afspraken worden gemaakt over de aanpak van de ambulante jeugdzorg per inwerkingtreding van de nieuwe Wet?

Antwoord.

Nee, per inwerkingtreding van de wet zijn de gemeenten volledig verantwoordelijk voor alle vormen van ondersteuning en zorg, de wijze waarop dit wordt georganiseerd en de mate waarin gemeenten hiervoor samenwerken. Wij hebben daar geen rol meer in.

Vraag VVD-fractie.

Deelt u onze mening dat in ieder geval vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe Wet dit soort afspraken op regionaal (verlengd) bestuurlijk niveau in strijd zijn met het kennelijke oogmerk van de nieuwe Wet dat ambulante jeugdzorg in beginsel een lokale aangelegenheid is die op lokaal niveau moet worden geregeld op basis van door de gemeenteraden per gemeente vast te stellen beleid gericht op een aanzienlijk lagere behoefte aan door gecertificeerde personen en instellingen te verrichten diensten en voorts afbreuk doen aan de beoogde beleidsvrijheid van de gemeenteraden ?

Antwoord.

Nee. Zie hiervoor

Vraag VVD-fractie.

Bent u bereid toe te zeggen dat het ingevolge artikel 5 lid 1 van het convenant uiterlijk 1 december 2012 op te stellen uitwerkingsvoorstel onder geen beding voorziet in wederzijdse contracten en/of verplichtingen tussen de betrokken gemeenten enerzijds en BJZ en de

genoemde vier gesubsidieerde instellingen anderzijds die langer doorlopen dan de datum van inwerkingtreding van de nieuwe Wet ?

Datum

27 november 2012

Documentnummer

3314930

Antwoord.

Artikel 10 van het convenant bepaalt dat het convenant eindigt op het moment dat de nieuwe Jeugdwet in werking treedt.

Vraag VVD-fractie.

Bent u bereid het betreffende uitwerkingsvoorstel voor ondertekening zijdens de provincie aan de commissie voor te leggen ?

Antwoord.

Gemeenten voeren in mandaat de subsidiering en inzet van enkelvoudige ambulante hulpverlening uit. De daartoe opgestelde bestuursovereenkomst is recent door gemeenten en door ons ondertekend. Het door u genoemde uitwerkingsvoorstel betreft de procedure- en procesafspraken tussen de uitvoerende partijen CJG / BJZ en zorgaanbieders. Wij zijn geen partij bij het opstellen van het uitwerkingsvoorstel. Wij zijn te allen tijde bereid de commissie te informeren over de uitvoering van de 'eerste stap transitie'.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de secretaris,

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: F.J.J. Glorius, (073) 681 22 87